

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ υπ' αριθ. 333/2007

ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Β2 ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΚΟΠΩΝ
Συνεδρίαση της 22-8-2007

Σύνθεση :

Πρόεδρος : Γεώργιος Πουλάκος, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη :

Βασίλειος Σουλιώτης, Χρήστος Παπαδόπουλος,
Ιωάννα Καραγιαννοπούλου, Ανδρέας Χαρλαύτης,
Αντώνιος Κλαδιάς, Φοίβος Ιατρέλλης,
Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος, Νομικοί Σύμβουλοι.

Εισηγητής :

Ανδρέας Χαρλαύτης, Νομικός Σύμβουλος.

Αριθμός Ερωτήμ.:

Α.Π. 36270/17-7-2007 έγγραφο του
Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και
Αποκέντρωσης, Γενική Δ/νση Τοπικής Αυτοδιοίκησης,
Δ/νση Οικονομικών Οργανισμών Τοπικής
Αυτοδιοικήσεως.

Περίληψη Ερωτήμ.:

Αν οι βεβαιωμένες με δικαστική απόφαση
(οριστική, τελεσίδικη ή αμετάκλητη) ληξιπρόθεσμες
προς τους Ο.Τ.Α. οφειλές από συμβάσεις μίσθωσης
ακινήτων των Ο.Τ.Α., υπάγονται στη ρύθμιση της
παρ. 4 του άρθρου 17 του Ν. 3491/2006.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους γνωμοδότησε ως εξής :

I.A. Στο άρθρο 17 παρ. 4 του Ν. 3491/2006 Θέματα Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης, Κτηματολογίου κ.λ.π. (Φ.Ε.Κ. 207 Α) ορίζονται τα εξής :

«Οφειλές από κάθε είδους συμβάσεις μίσθωσης που αποτελούν έσοδα των Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού και έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες ως τη δημοσίευση του νόμου αυτού, μπορεί να ρυθμισθούν και να εξοφληθούν, χωρίς πρόστιμα και προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής, ύστερα από απόφαση του οικείου Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου, που εκδίδεται εντός τεσσάρων (4) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος. Με την απόφαση μπορεί να ορισθεί η δυνατότητα εξόφλησης της οφειλής σε δόσεις, με ανώτατο όριο τις είκοσι τέσσερις (24) ισόποσες δόσεις. Η ρύθμιση γίνεται ύστερα από αίτηση που υποβάλει ο οφειλέτης προς το Δήμο ή την Κοινότητα, μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης του Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου. Μαζί με την αίτηση, καταβάλλεται και η πρώτη δόση, ενώ οι επόμενες καταβάλλονται ως την τελευταία εργάσιμη ημέρα των επόμενων μηνών. Αν δεν καταβληθούν δύο από τις δόσεις, ο οφειλέτης χάνει το ευεργέτημα της ρύθμισης αυτής. Ποσά που έχουν καταβληθεί για οφειλές από μισθώματα πριν από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού επιστρέφονται».

Παρόμοια διαδικασία ρυθμίσεως χρεών, επίσης από συμβάσεις μισθώσεως ακινήτων, είχε προβλεφθεί και από τη διάταξη του άρθρου 22 παρ. 6 του Ν. 3274/2004.

B. Στην εισηγητική έκθεση επί της άνω διατάξεως του άρθρου 17 παρ. 4 του Ν. 3491/2006 αναφέρεται σχετικώς ότι «..... προκειμένου, αφ' ενός μεν να αντιμετωπισθεί το ζήτημα της αδυναμίας πολλών οφειλετών να εκπληρώσουν συσσωρευμένες υποχρεώσεις τους προς του Δήμους και τις Κοινότητες, που απορρέουν από διαφόρων τύπων συμβάσεις μίσθωσης που έχουν συνάψει (όπως π.χ. συμβάσεις μίσθωσης ακινήτων των Ο.Τ.Α.,

συμβάσεις μίσθωσης λατομείων, εκτάσεων καλλιεργήσιμης γης, εκμετάλλευσης δημοτικών και κοινοτικών δασών, ιχθυοτροφείων, θαλασσίων εκτάσεων για υδατοκαλλιέργειες), αφετέρου δε να καταστεί δυνατή είσπραξη από τους Ο.Τ.Α. οφειλόμενων ποσών σημαντικού ύψους, προτείνεται, με την παρ. 4 του άρθρου 17 του σχεδίου νόμου, η πρόβλεψη της δυνατότητας των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων να αποφασίσουν την παροχή διευκολύνσεων για εξόφληση των ανωτέρω οφειλών σε δόσεις, χωρίς πρόστιμα και προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής».

II. Με τις ρυθμίσεις της ανωτέρω διατάξεως σκοπήθηκε (όπως και στην εισηγητική έκθεση αναφέρεται) τόσο η διευκόλυνση οφειλετών των Ο.Τ.Α. να εκπληρώσουν συσσωρευμένες υποχρεώσεις τους προς αυτούς, όσο και η εξυπηρέτηση των Ο.Τ.Α. να εισπράξουν αμέσως οφειλόμενα ποσά σημαντικού ύψους.

Η σχετική διάταξη αναφέρεται γενικώς σε ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις οφειλετών, χωρίς να διαλαμβάνει ειδικώτερα περί εκκρεμουσών ενώπιον των δικαστηρίων υποθέσεων ή απαιτήσεων των Ο.Τ.Α. που έχουν ήδη κριθεί με δικαστικές αποφάσεις. Προς εξυπηρέτηση του εκτεθέντος διπτού σκοπού της διατάξεως θα πρέπει να γίνει δεκτό ότι στις αναφερόμενες ως ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις των Ο.Τ.Α., περιλαμβάνονται και αυτές που έχουν εκκαθαρισθεί με δικαστική απόφαση οιουδήποτε βαθμού δικαιοδοσίας. Αντίθετη ερμηνεία αφ' ενός μεν δεν στηρίζεται στην ως άνω διάταξη, αφού και οι βεβαιωμένες με δικαστική απόφαση απαιτήσεις είναι οπωσδήποτε ληξιπρόθεσμες, αλλά θα ήταν και εκτός του σκοπού του νόμου αφού θα εξαιρούσε της παρεχομένης διευκολύνσεως τους οφειλέτες, για τον μόνο λόγο ότι προσέφυγαν στα δικαστήρια προς ακύρωση της οφειλής. Ζήτημα αντιθέσεως της διδόμενης ερμηνείας στην συνταγματική αρχή της διακρίσεως των λειτουργιών (άρθρο 26 του Συντάγματος) δεν τίθεται, καθ' όσον με τη σχετική ρύθμιση δεν καταργείται δικαστική απόφαση αλλά τίθεται διάταξη γενικού χαρακτήρα, αναδρομικής ισχύος που καταλαμβάνει όλες τις

σχέσεις, ακόμη και αυτές που κρίθηκαν δικαστικώς. Τούτο δεν αντίκειται σε καμμία συνταγματική διάταξη δεδομένου ότι δεν αποκλείεται στον κοινό νομοθέτη η δια γενικών κανόνων αναδρομική ρύθμιση εννόμων σχέσεων έστω και δια τελεσιδίκων αποφάσεων κριθεισών βάσει του προηγουμένου νομοθετικού καθεστώτος, εξαιρέσει των ρητώς προβλεπομένων υπό του Συντάγματος στα άρθρα 7 παρ. 1, 77 παρ. 2 και 78 παρ. 2 (Σ.Τ.Ε. 2242/1988, 3185/75, 4108/76, 1530/1978). Οίκοθεν νοείται ότι τυχόν επιδικασθείσα από το Δικαστήριο υπέρ των Δήμων και Κοινοτήτων ^{διαγράφεται} πρόσθετη παροχή (δικαστική δαπάνη, τόκοι κ.λ.π.) ^{(δεν εξαιρείται της} ^{ωλής (5)} ^{αίτησης} ρυθμίσεως και ^{διεξακολουθεί} να οφείλεται προς τον δικαιούχο Δήμο ή Κοινότητα.

III. Σύμφωνα με τα παραπάνω το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους γνωμοδοτεί ομοφώνως ότι στις αναφερόμενες στο άρθρο 17 παρ. 4 του Ν. 3491/2006 οφειλές, περιλαμβάνονται και οι βεβαιωμένες με δικαστική απόφαση οιουδήποτε βαθμού δικαιοδοσίας.-

Θεωρήθηκε

Αθήνα, 27/8/07

Ο Πρόεδρος

Γεώργιος Λουλάκος
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

Ανδρέας Χαρλαύτης
Νομικός Σύμβουλος

